

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Fredrik Zethräus

Datum 2017-03-27

Dnr KS 2016/0135

Till Kommunstyrelsen

Svar på motion nr 18/2016 från Peter Wihlner (SD) - Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14 föreslår motionären att Kommunfullmäktige beslutar om att ge lämplig nämnd inom Österåkers kommun i uppgift att se över ersättningsnivån vid placering av ensamkommande barn i familjehem till en nivå strax under kostnaden för gruppboende.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 18/2016 anses besvarad med hänvisning till att rekommendationerna från Sveriges kommuner och landsting (SKL) tillsammans med en individuell behovsprövning även fortsättningsvis ska följas.

Bakgrund

Socialförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande ”Det är förvaltningens slutsats att SKLs rekommendationer tillsammans med en individuell behovsprövning även fortsättningsvis ska följas vad gäller ersättningen till familjehem. Det är barnets behov och uppdragets innehåll som ska vara styrande. Familjehem och gruppboende (HVB och stödboende) är skilda placeringsformer, som bedrivs utifrån skilda uppdrag, och de bör därför inte ersättas på samma sätt. Att säkra tillgången till boendeplatser, inte minst familjehem, har inneburit, och kommer sannolikt vid tillfälle att innebära, utmaningar för Socialnämnden. Det är förvaltningens uppfattning att rekrytering av familjehem inte underlättas av en höjd generell ersättning. I de rekryteringar som sker idag är inte ersättningen en primär fråga. Det är istället det extra stöd, handledning och utbildning som är särskilt viktigt när en familj ansöker om att ta emot ett barn eller ungdom.”

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, kommunkansliet, har inget att erinra.

Tidigare beredning

Socialnämnden har behandlat ärendet 2017-02-16, § 2:5.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Protokollsutdrag från Socialnämndens sammanträde 2017-02-16, § 2:5.
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2017-01-30.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Frime
Kanslichef

SN § 2:5

Dnr. SN 2016/0059

Svar på motion nr 18/2016 från Peter Wihlner (SD) - Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att

Motionen anses besvarad med hänvisning till det anförda.

Sammanfattning

Peter Wihlner (SD) väckte den 14 mars 2016 i Kommunfullmäktige motionen ”Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem”. Enligt motionären placeras förhållandevis få ensamkommande ungdomar i familjehem. Detta trots att det måste vara bättre för ungdomar att placeras i familjehem jämfört med gruppboende.

Som svar anförs att SKLs rekommendationer tillsammans med en individuell behovsprövning ska följas vad gäller ersättningen till familjehem. Det är barnets behov och uppdragets innehåll som ska vara styrande. Familjehem och gruppboende (HVB och stödboende) är skilda placeringsformer, som bedrivs utifrån skilda uppdrag, och de bör därför inte ersättas på samma sätt. I de rekryteringar som sker idag är inte ersättningen en primär fråga. Det är istället det extra stöd, handledning och utbildning som är särskilt viktigt när en familj ansöker om att ta emot ett barn eller ungdom.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtanden daterade 2017-01-30

Förslag till beslut

Christina Funhammar (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att motionen anses besvarad med hänvisning till det anförda.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden beslutar enligt Christina Funhammars (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Akten

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Datum 2017-01-30

Dnr SN 2016/0059

Till Socialnämnden

Svar på motion "Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem"

Beslutsförslag

Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att

Motionen anses besvarad med hänvisning till det anförda.

Bakgrund

Peter Wihlner (SD) väckte den 14 mars 2016 i Kommunfullmäktige motionen "Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem". Enligt motionären placeras förhållandevis få ensamkommande ungdomar i familjehem. Detta trots att det måste vara bättre för ungdomar att placeras i familjehem jämfört med gruppboende.

Motionären yrkar på att lämplig nämnd ska ges i uppdrag att se över ersättningsnivån vid placering av familjehem till en nivå strax under kostnaden för gruppboende. Detta med syfte att få fler familjer att ansöka om att ta emot ensamkommande ungdomar.

Olika boendeformer för ensamkommande barn

När ett ensamkommande barn som söker asyl blir anvisad till kommunen, inleder Socialnämnden en utredning för att avgöra barnets behov avseende boende samt stöd och skydd enligt socialtjänstlagen.

De olika former av boende som Socialnämnden, enligt socialtjänstlagen, kan erbjuda är:

- 1) Familjehem: ett enskilt hem som tar emot barn för stadigvarande vård och fostran. Bedrivs inte yrkesmässigt och barnet ska ses som ett barn i familjen. Ett familjehem utreds och ska godkännas av Socialnämnden inför varje placering.
- 2) Hem för vård eller boende (HVB): en institution där flera barn bor tillsammans med omsorg dygnet runt.
- 3) Stödboende: för barn och unga 16-20 år som efter utredning anses ha tillräcklig personlig mognad och inte har behov av, eller samtycker till, annat stöd.

Tjänsteutlåtande

Det är barnets individuella behov som styr vilket placeringsform som kan bli aktuell. Förvaltningens ambition är att barn upp till 14 år i första hand ska erbjudas boende i familjehem. Alla placeringar följs upp, minst var sjätte månad, vilket möjliggör nya bedömningar utifrån barnets behov.

I januari 2017 bodde 37 barn i familjehem, 64 barn på HVB och 31 barn i stödboende.

Ersättning utifrån boendeform

Den ersättning som utgår till ett familjehem bedöms utifrån en individuell bedömning av uppdraget och barnets behov. Grundprincipen är att SKLs rekommendationer kring arvodes- och omkostnadsersättningar ska följas. Dessa uppdateras årligen och är ett stöd för kommunerna vad gäller ersättningsnivåerna, då dessa inte regleras i lag. Rekommendationerna syftar också till att kommuner inte ska försättas i en konkurrenssituation gentemot varandra. SKLs rekommendation avseende månatlig omkostnadsersättning ligger mellan 3 920 kr och 5 600 kr (0-12 år) respektive 4 480 kr och 6 347 kr (13-19 år). Arvodesersättningen ligger mellan 5 961 kr och 13 375 kr (0-12 år) respektive 7 733 kr och 13 375 kr (13-19 år).

Utöver ersättning för omkostnader och ett arvode för sitt uppdrag, finns möjlighet att, utifrån barnets behov, ersätta familjehemmet med extra stöd och eventuell förlorad arbetsinkomst. Därtill får familjehemmen, genom socialförvaltningens försorg, stöd, handledning och utbildning för att klara sitt uppdrag på bästa sätt.

Ersättning till utförare av konsultstödda familjehem, HVB och stödboende regleras i avtalet mellan kommunen och utföraren och varierar beroende på uppdragets innehåll. En del av ersättningen till utförare av konsulentstödda familjehem ska t.ex. täcka det stöd och den handledning som utföraren ska ge.

Förvaltningens slutsatser

Det är förvaltningens slutsats att SKLs rekommendationer tillsammans med en individuell behovsprövning även fortsättningsvis ska följas vad gäller ersättningen till familjehem. Det är barnets behov och uppdragets innehåll som ska vara styrande. Familjehem och gruppboende (HVB och stödboende) är skilda placeringsformer, som bedrivs utifrån skilda uppdrag, och de bör därför inte ersättas på samma sätt.

Att säkra tillgången till boendeplatser, inte minst familjehem, har inneburit, och kommer sannolikt vid tillfälle att innebära, utmaningar för Socialnämnden. Det är förvaltningens uppfattning att rekrytering av familjehem inte underlättas av en höjd generell ersättning. I de rekryteringar som sker idag är inte ersättningen en primär fråga. Det är istället det extra stöd, handledning och utbildning som är särskilt viktigt när en familj ansöker om att ta emot ett barn eller ungdom.

Tjänsteutlåtande

Bilaga

Motion "Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem" KS2016/0135 (1), 2016-03-14

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Maria Thomelius
Sakkunnig individ- och familjeomsorgen

Motion till kommunfullmäktige i Österåker.

Ökad ersättning av s.k. ensamkommande barn i familjehem

Den amerikanske forskaren och professorn i statsvetenskap vid Harvard University, Robert Putnam, har visat att den allmänna tilliten, gemenskapen, solidariteten och samhällsengagemanget minskar i ett mångkulturellt samhälle. Vi Sverigedemokrater tror på öppen svenskhet, dvs. att vem som helst, oavsett etniskt, kulturellt eller religiöst ursprung kan bli svensk så länge man anpassar sig till det svenska samhället och tar seden dit man kommer. Att, om viljan finns, lyckas anpassa sig till det svenska samhället borde rimligtvis vara god i Österåkers kommun där vi har förhållandevis få invånare med invandrarbakgrund och ännu så länge inga utanförskapsområden

Idag placeras förhållandevis få ensamkommande barn som Österåkers kommun ansvarar för i familjehem i vår egen kommun vilket är förvånande då ca 90% av kommuninvånarna röstat ja till den invandringspolitik vi har idag. Om det beror på att socialnämnden inte har lagt tillräckligt med kraft på att hitta familjehem eller om våra invånare är mindre benägna att hjälpa till vet jag inte men något måste göras för att ända på det.

Då det ur alla aspekter måste vara bättre för barnet att bli placerad i ett familjehem än i ett gruppboende bör allt göras för att styra vår mottagning av ensamkommande barn mot familjehem. Ett sätt kan vara att höja ersättningsnivån. Att behöva locka med höjd ersättning kan naturligtvis ses som beklagligt men det är ekonomiskt fördelaktigt för kommunen och samtidigt en enorm fördel för barnet och samhället om det istället för att placeras i ett gruppboende kan få komma till ett riktigt hem.

Fördelarna är bland annat:

- Ungdomarna får en helt annan förståelse för våra kulturella koder och för hur vårt samhälle fungerar.
- Ungdomarna får mycket mer tid och närvaro i majoritetssamhället.
- Majoritetssamhället får mer förståelse för dessa ungdomar.
- Språkinläringen blir mycket mer effektiv.
- Ungdomarna får ett i majoritetssamhället mycket mer ingående socialt nätverk.
- Ungdomarna kommer att ha lättare att så småningom klara sig själva då de har ovanstående att luta sig mot.

Sverigedemokraterna Österåker yrkar därför med hänvisning till ovanstående

Att – Kommunfullmäktige beslutar om att ge lämplig nämnd inom Österåkers kommun i uppgift att se över ersättningsnivån vid placering av ensamkommande barn i familjehem till en nivå strax under kostnaden för gruppboende.

Sverigedemokraterna Österåker

- Peter Wahlner
